

SØVÆRNS- ORIENTERING

21. ÅRGANG

Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

INDHOLD:

1. NIELS JUEL I DET ÆGÆISKE HAV
.....
2. RYDNING I ALBÆK BUGT
.....
3. ANERKENDELSE TIL SØVÆRNETS
FLYVETJENESTE
.....
4. ERHVERVSOPLYSNING FOR GYMNA-
SIASTER - STUD SØ 1992
.....
5. NYE PREMIERLØJTNANTER
.....
6. BESØG VED GRØNLANDS KOMMAN-
DO I SOMMEREN 1992
.....
7. EFTERÅRSFERIEBESØG PÅ
FLÅDESTATION KORSØR
.....
8. KOMMANDOHEJSNING I
PATRULJEFARTØJET STØREN
.....
9. STØREN BESØGER GLUCKSTADT
.....
10. STØREN ADOPTERET AF SKIVE
.....
11. PETER TORDENSKIOLD I AALBORG
.....
12. OLFERT FISCHERS ADOPTIONS-
BESØG I KALUNDBORG
.....
13. DYBDEBOMBER FRA 1. VERDENSKRIG
I SVENSK VRAG OPDAGET AF SPORTS-
DYKKERE FRA SKAGEN
.....
14. SUNDETS MARINEDISTRIKT ETABLE-
RER TRÆNINGSLEJR PÅ FÆRØERNE
.....
15. SØVÆRNETS KI-MÆRKE PRØVE OG
EW-KONKURRENCE 1992

KORVETTEN NIELS JUEL I DET ÆGÆISKE HAV

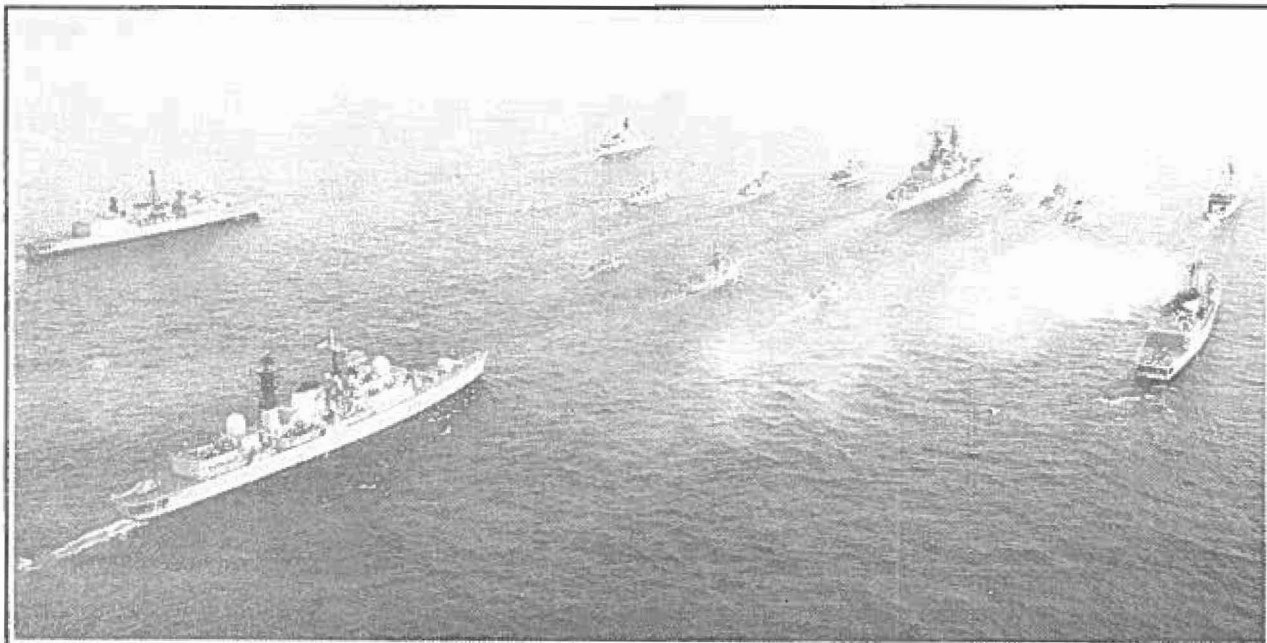
Korvetten NIELS JUEL

Foto: SMK arkiv

Efter en veloverstået patruljeopgave i Adriaterhavet anløb NIELS JUEL 23. september den smukke græske ø Korfu. Efter et par pragtfulde dage afgik NIELS JUEL den 25. september for deltagelse i øvelsen DISPLAY DETERMINATION. Ved afgangen overrakte gaver til den danske konsul, der havde ydet uvurderlig støtte.

tioner i Det Ægæiske Hav samt tilstødende operationer i det østlige Middelhav.

Alle taktiske discipliner blev trænet, og specielt O-rumsbesætningen havde travle dage. Frivagter blev dog tilbragt på dækket i det gode vejr, hvor tiden bl.a. blev anvendt til forberedelse af den forestående afskedsceremoni ved af-

To stående NATO-flådestyrker i samme øvelse Foto: NATO

STANAVFORLANT gennemførte inden starten på øvelsen en såkaldt PHOTEX (fotoøvelse) med STANAVFORMED. Her blev der taget historiske fotos, der viser enheder fra 12 NATO-lande i tæt formation. STANAVFORMED-enhederne afgik derefter til patruljeopgaver i Adriaterhavet, for overvågning af efterlevelsen af FN's Sikkerhedsråds beslutninger om handelsembargo over for Serbien-Montenegro. Disse opgaver var i en 3-ugers periode blevet varetaget af STANAVFORLANT. Efter 4 dages "work-up" i det Ioniske Hav indledte STANAVFORLANT herefter øvelse DISPLAY DETERMINATION, der er en årlig tilbagevendende øvelse med deltagelse af enheder fra bl.a. USA (6. flåde), Tyrkiet, Italien, Spanien og Portugal. Grækenland deltog dog ikke i dette års øvelse. STANAVFORLANT's deltagelse gav alligevel øvelsen et mere multinationalt præg end sædvanlig.

Øvelsen var planlagt som en "free-play" øvelse og koncentreret om to landgangsopera-

gang styrken, den såkaldte "Sail-past". I de 14 dage øvelsen varede, var det næsten vindstille, en luftfugtighed på 80% og ingen dagtemperaturer under 28 grader Celsius.

Natten til 2. oktober affyrede hangarskibet USS SARATOGA ved en fejl to Sea-Sparrow missiler, som dræbte 5 og sårede 15, da mindst et missil ramte kommandobroen på den tyrkiske destroyer MUAVENET. Efter ulykken, som gjorde et dybt indtryk på alle øvelsesdeltagerne, blev øvelsen suspenderet i knapt et døgn. USA har beklaget ulykken og allerede indført skærpede sikkerhedsregler omkring sine Sea-Sparrow missiler, ligesom der er indledt tjenstlige undersøgelser blandt det ansvarlige personel om bord i hangarskibet.

NIELS JUEL forlod øvelsen og STANAVFORLANT ved en festlig "Sail-Past" den 8. oktober. Her fik andre STANAVFORLANT-besætninger mulighed for at beundre den særlige danske kreativitet om bord på NIELS JUEL, medens alle skibe ceremonielt passerer

tæt forbi hinanden efter tur. Siden anløb korvetten Kreta (Soudha Bay) for et kort rekreativt og forsyningsmæssigt besøg. Enkelte besætningsmedlemmer nåede at gennemføre en vandretur gennem Europas længste kløft, Samariakløften. Andre benyttede lejligheden til at nyde solen og de omkringliggende strande. Korvetten ankom den 16. oktober til Lissabon for et kort besøg. I samarbejde med ambassaden blev der arrangeret en mindre reception om bord for danske i Lissabon.

Efter et kort ophold påbegyndtes hjemsejlad- sen den 18. oktober. Undervejs gennemførtes øvelser med franske, britiske og hollandske enheder, inden korvetten efter passage af Kie- lerkanaalen anløb Flådestation Korsør den 22. oktober. Et spændende og udbytterigt tog var hermed afsluttet. Siden 3. august havde skibet tilbagelagt mere end 15.000 sm..

(NIELS JUEL)

SPRÆNGNINGER I ÅLBÆK BUGT

Undervandssprængning Foto: Jens Diederichsen

En høj vandsøjle samt et dumpt brag fra en undervandsdetonation i farvandet mellem Fre-

derikshavn og Sæby markerede tirsdag den 13. oktober 1992 afslutningen på en særdeles hek- tisk og spændende periode, hvor samtlige sø- værnets instanser i Frederikshavnsområdet var involveret.

Detonationen betegnede en kulminationen på en særdeles spændende opgave. En mine - en LMB - fra anden verdenskrig indeholdende 700 kg sprængstof var blevet lokaliseret af den en- gelske minehunter HMS DULVERTON. Der- efter var den bjærgt ind på kysten af Søværnets Minørtjeneste, adskilt og undersøgt for senere at blive transporteret til Hoveddepot Grelshede. På hoveddepotet blev minen undersøgt i alle detaljer, hvorefter ladningen på de 700 kg sprængstof den 13. oktober 1992 blev sejlet ud til sprængningsstedet.

I samme periode bortsprængte minørerne ca. 15 stk. dydbomber i Ålbæk bugten, sandsyn- ligvis svenske dydbomber fra første verdens- krig. Bomberne var blevet fundet af amatørdykkere fra Skagen sammen med vrag- dele fra et skib ved navn GUNHILD.

Den hektiske periode startede i Hirtshals den 13. september 1992, hvor to øvelsesminer skul- le lokaliseres og bjærges. Til denne opgave blev minørberedskabet hævet, og som det senere skulle vise sig, kunne man først en måned se- nere vende tilbage til mere normale tilstande.

Fra Kattegats Marinedistrikt skal der lyde et "well done" til samtlige aktører, som på bedste måde, trods et omskifteligt efterårsvejr, løste disse vanskelige og presserende opgaver.

(KATTEGATS MARINEDISTRIKT)

ANERKENDELSE TIL SØVÆRNETS FLYVETJENESTE

Efter MARINEFORENINGENS vedtægter omfatter foreningens virksomhed bl.a.: "Uddeling af præmier til personer af orlogs- eller handelsflåden for gode ydelser eller fortjenstfulde handlinger".

Som personlige erindringsgaver til pilot, 1. tekniker, oversergent Karsten Nielsen og 2. tekniker, sergent Lars L. Nielsen overræktes zippolightere med Marineforeningens kendingstegn og inskription: "S- 256, 16.7.92".

Marineforeningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Prinsen.

På det ordinære landsbestyrelsesmøde den 3. oktober var der enighed om, at den i SVNORT nr. 6/92 omtalte mission, hvor søværnets LYNX- helikopter S-256 gennemførte en livsvigtig patientflyvning ved Færøerne den 16. juli d.å. under særdeles vanskelige vejrforhold, berettigede til en sådan anerkendelse.

Før den efterfølgende middag fik piloten på S-256, kaptajnløjtnant Anders Andersen overrakt Marineforeningens hæderskjold med inskription: "S-256 - Færøerne - 16.7.92". til Søværnets FLYvetjeneste.

Kaptajnløjtnant Anders Andersen takkede for den viste anerkendelse og kvitterede ved at overrække Søværnets Flyvetjenestes våbenskjold, idet han beklagede, at de to teknikere havde været forhindret i at efterkomme invitationen til middagen, fordi de var i tjeneste på inspektionsskibet THETIS på Grønland og VÆDDEREN, der var i Biscayen som eskorte for kongeskibet DANNEBROG.

(Marineforeningen)

ERHVERVSOPLYSNING FOR GYMNASIA- STUD SØ 1992

Søværnets Officersskole har igennem de seneste år gennemført den såkaldte operation STUD SØ, som har til formål at orientere gymnasieelever og andre potentielle ansøgergrupper om officersuddannelsen i søværnet og nogle af de forhold, der gælder for tjenesten.

STUD SØ 92 fandt sted den 6. oktober med deltagelse af 60 elever fra gymnasier i Ringkøbing, Viborg og Vejle amter.

Efter ankomst til og morgenmad på Søværnets Officersskole blev eleverne orienteret om hovedelementerne i søværnets officersuddannelse. Spørgeperioden blev udnyttet flittigt til at få uddybet de mange detaljer, hvorefter de udpegede værtskadetter viste gæsterne rundt på

skolen. Besøget på selve Søværnets Officersskole afsluttedes med fælles "skafning" i spisesalen.

I militærbusser kørte gæster og værtskadetter m.fl. til Hundested for at tage hul på den søværts del af arrangementet. Fem torpedobåde af WILLEMoes-klassen var her klar til at bringe hele holdet ud på havet. I det barske efterårsvejr demonstreredes torpedobådernes overlegne manøvreegenskaber, og eleverne fik samtidig et godt indblik i forholdene om bord - under gang.

Efter en times sejlads påbegyndtes overførslen til korvetten OLFERT FISCHER og mine-læggeren FYEN med disse enheders såkaldte RIB's (Rigid Inflatable Boats). Denne del af

programmet tog nogen tid på grund af vejrgudernes ugunst, og det var da heller ikke alle elever, der slap for søsygens kvaler. Vel om bord på de større enheder fik gæsterne nogle interessante og mere rolige timer undervejs mod Djursland. Rundvisning afløstes af gode orienteringer, hvor der blev uddybet mange interessante spørgsmål. Et godt "sømilitært" aftenmåltid var også indlagt i programmet.

Først på aftenen blev gymnasieeleverne sat i land og med de ventende busser kørt mod henholdsvis Århus og Langå for derfra at køre videre med tog.

De foreløbige reaktioner gik klart ud på, at arrangementet havde været en succes, og mon ikke der viser sig at være ansøgerkandidater blandt de gæstende gymnasieelever.

(Søværnets Officersskole)

NYE PREMIERLØJTNANTER

Fredag den 30. oktober 1992 udnævntes afgangsholdet (officers- grund-uddannelsen, teknisk linie) på Søværnets Officersskole til premierløjtnanter. Holdet, der bestod af 8 elever af elektronik- og 6 af maskinretningen, afsluttede dermed fem års uddannelse ved officersskolen. Det bemærkelsesværdige ved netop dette hold er bl.a., at holdet er det sidste OGU-hold af teknisk linie, der er opdelt i to parallelle retninger. Sommeren 1994 udnævnes første OGU-hold, der har mod -taget den kombinerede tekni-

ske uddannelse. Ved højtideligheden deltog Forsvarsministeren, Chefen for Søværnets operative Kommandos Personel- og Uddannelsesafdeling, adskillige andre repræsentanter for sømilitære og civile myndigheder og skoler samt ikke mindst pårørende til de nyudnævnte premierløjtnanter.

Chefen for Søværnets Officersskole kom i sin udnævnelsestale ind på betydningen af, at de nye officerer formår at bruge den vigtigste ressource, nemlig medarbejderne, med omtanke. Derudover råde de skole-

Forsvarsminister Knud Enggaard taler til de nyudnævnte

Seneste OGU-hold (30 november 1992) Foto: SMK FOT

chefen afgangsholdet til "at rejse let gennem livet i de første år af karrieren". Med dette anbefalede han de nyudnævnte at forsøge at lade familie o.s.v. følge det aktuelle tjenestested for derved at højne livskvaliteten for alle parter. Efter at have lykønsket holdet med de pæne resultater kunne skolechefen glædeligvis overrække et stort antal flidspræmier og legatportioner fra militære og civile institutioner, foreninger og fonde. Blandt disse skal specielt nævnes Tuborg-fondet, som på det seneste har bevilget et beløb på ialt 12.000 kr. for perioden 1992-1997. Legatet uddeles årligt med en portion på 2.000 kr. som belønningslegat til en kadet, der under uddannelsen til søofficer har gjort en særlig indsats.

Forsvarsministeren hæftede sig i sin tale ved de ændrede vilkår for forsvaret i almindelighed og for søværnet i særdeleshed. Ministeren dvæ-

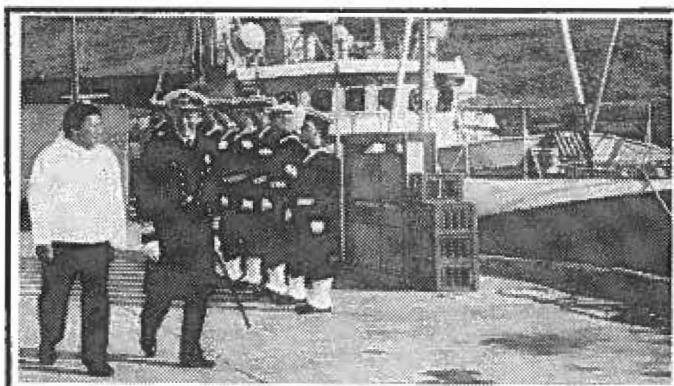
lede også ved det faktum, at der til stadighed står stor respekt om dansk forsvars professionalisme, og han mindede herudover de nyudnævnte officerer om kernen i ansættelsesforholdet, nemlig, at de som søofficerer er til for søværnets skyld! Afslutningsvis lykønskede Forsvarsministeren afgangsholdet med udnævnelsen, ønskede alle "god vind" og hilste på hver enkelt af de nyudnævnte premierløjtnanter.

Efter den mere højtidelige del af programmet var skolen vært ved et let traktement for udnævnelsesholdet med pårørende samt øvrige gæster. Udnævnelsesprogrammet indeholdt traditionen tro et stort musikalsk islæt af traditionel maritim karakter, og Søværnets Tamburkorps ydede her sin sædvanlige fremragende indsats

(Søværnets Officerskole)

BESØG VED GRØNLANDS KOMMANDO I SOMMEREN 1992

Landstyreformanden og admiralen inspicerer skansevagten

Grønlands Kommandos opgaver og relationer til politiet. Desuden har der været besøg fra Grønlands Hjemmestyre, hvor Landsstyreformand Lars Emil Johansen ledsaget af fru Dorte Reimer Christensen kom på besøg ved Grønlands Kommando 6. august. Inspektionsskibet TRITON

Sommeren 1992 bød på en lang besøgliste. Ud over direkte arbejdsmæssige besøg fra forsvaret, såsom forvaltningsfaglig inspektion af en delegation fra Forsvarets Forvaltningsinspektør i juni måned, gennemgang af forsyningstjenesten i august med hjælp fra Søværnets Materielkommando og uanmeldt kasseeftersyn fra Rigsrevisionen i slutningen af september, har der været besøg af den ny - tiltrådte politimester i Grønland, Ole Gaard, som kom i politikutteren "SISAK" og fik en briefing om

HKH Prinsesse Benedikte hilser på nogle af de fremmødte børn

afhentede parret i Nuuk for at transportere dem til Narssarssuaq i forbindelse med statsministe-

rens besøg i Grønland. Undervejs blev der tid til besøg i Grønnedal, hvor modtagelsen blev indledt med salut efterfulgt af skansevagt og parade. Landsstyreformanden fik en briefing om Grønlands Kommando og en rundvisning på stationen med besøg i Ivigtut Kryolitbrud, hvorefter der var arrangeret sejlads på Arsukfjorden med besøg ved et fuglefjeld og den lokale isbræ. Lørdag den 15. august kom departementschef Michael Christiansen på besøg sammen med departmentschef Peter Wiese og udenrigsministeriets direktør Ulrik Federspiel. For direktør Federspiel var der tale om et gensyn, idet han har aftjent sin værnepligt ved Grønlands Kommando i begyndelsen af 1960-erne.

Mandag den 7. september kom Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte og Prins Richard zu Sayn-Wittgenstein Berleburg på besøg ved Grønlands Kommando i forbindelse med et besøg i nabobyen Paamiut, hvor de havde deltaget i festlighederne i forbindelse med byens 250-års jubilæum.

De kongelige ankom med inspektionsskibet TRITON og blev modtaget med salut, skansevagt og parade. Regnen silede ned, men prinsessen tog sig alligevel tid til at hilse på alle de fremmødte børn.

Efter inspektion af paraden blev givet en kort briefing om Grønlands Kommando, hvorefter der var rundvisning i Ivigtut Kommune, hvor borgmester Henrik Skolemose orienterede om kryolitbruddets historie og kommunens nye initiativer til fremme af turismen. Om aftenen var

der arrangeret middag i Officersmessen med ca. 40 deltagere, hvor de lokale kokke havde lejlighed til at vise deres kunnen på det kulinariske område, og messegasterne serverede som professionelle. Der blev holdt tale, og prinsessen fik overrakt gaver i form af en månesten, en blå sodalit og bogen "Arsukfjorden", samt et billede fra hendes seneste besøg ved Grønlands Kommando i august 1964.

Onsdag den 9. september var Chefen for Søværnets operative Kommando på et kort besøg ved Grønlands Kommando, hvor han bl.a. havde lejlighed til at mødes med repræsentanter for personalet.

Lørdag den 3. oktober kom Chefen for Forsvarsstabens Operations- og Driftsstab, generalmajor C. Hvidt, på besøg ved Grønlands Kommando.

Besøget var kombineret med besøg i Søndre Strømfjord ved overdragelsen af denne base fra U.S. Air Force til det grønlandske Hjemmestyre, hvorefter generalen sammen med Chefen for Grønlands Kommando aflagde besøg i Thule. Der var yderligere planlagt besøg ved Station NORD, men dette måtte aflyses på grund af vejret. Besøget afsluttedes søndag aften, hvorefter generalmajor Hvidt sejlede til Narssarsuaq med inspektionsskutteren AGDLEK.

Ved Grønlands Kommando forbereder man sig nu på en lang vinter og ser frem til næste sommer, hvor der igen dukker besøgende op og skaber inspirerende adspredelse i hverdagen.

(Grønlands Kommando)

EFTERÅRSFERIEBESØG PÅ FLÅDESTATION KORSØR

Dagbladet POLITIKEN arrangerer blandt mange andre ting også udflugter for børn i skolernes efterårsferie. I år var et arrangement kommet istand efter anmodning til Søværnets operative Kommando og et besøg af ca. 50 børn fra 10 år og opefter fandt sted den 12 oktober 1992 med rundvisning og orienteringer ved Flådestation Korsør, patruljefartøjet LAXEN, korvetten OL-FERT FISHER og lejlighed til at spise frokost i flådestationens udmærkede cafeteria. 2. Eskadre stod for den lokale gennemførelse af arrangementet, som blev nydt meget af de interesserede deltagere. Specielt vakte korvettens avancerede computerbaserede overvågnings- og kommunikationsudstyr udelt opmærksomhed.

(Søværnets operative Kommando)

KOMMANDOHEJSNING i PATRULJEFARTØJET STØREN

Patruljefartøjet STØREN
hejste kommando den 24.
april 1992 og indgik samti-
digt i Flådens tal . Ved sam-
me lejlighed blev skibet
underlagt Chefen for 2.
Eskadre. Det nærmere til-
hørsforhold blev udmøntet i
form af en indlemmelse i Di-
vision 22, farvandsovervåg-
ningsenhederne. STØREN er

Det
OFFICI-
ELLE kom-
mandohejs-
ningsbillede

STØRENs besætning ved kommandohejsningen

den 6. enhed af FLYVEFISKEN- klassen (STANDARD FLEX 300) og den 8. enhed i Flådens optegnelser, der bærer navnet STØREN.

Den højtidelige ceremoni fandt sted på Holmen, Bradbænken, hvortil søsterskibet HAVKATTEN var ankommet i dagens anledning. Søværnets Tamburkorps samt et honnørkommando fra Flådestation København var også til stede for at sætte tingene i rette perspektiv - i de rigtige omgivelser.

Efter Chefen for Søværnets Materielkommando havde overdraget STØREN til Chefen

for 2. Eskadre, hejstes kommandoen. STØREN var herefter vært ved en mindre reception om bord, hvor æresgæsten naturligt var skibets navngiver, departementschef Michael Christensen.

STØREN afgik fra Holmen den 28. april på første operative togt. En af de første lidt atypiske opgaver var at medvirke i optagelserne til en ny udgave af Søsportens Sikkerhedsråds informationsfilm, "Sejl Sikkert". Denne har haft premiere og udlånes nu via Statens Filmcentral.

(STØREN)

STØREN BESØGER GLÜCKSTADT

På det andet operative togt passerede STØREN natten mellem den 10. og 11. juni Kieler Kanalen med henblik på at anløbe Glückstadt i dagene 11. - 13. juni. Anledningen var byens 375 års jubilæum.

Det for Danmark interessante er, at Glückstadt blev grundlagt af Christian IV. Derudover var det netop i dette område, at 30 årskrigen blev tabt, blandt andet fordi byen aldrig blev indtaget.

Udover STØREN deltog de tyske enheder WOLFSBURG (LINDAU-kl.), LEOPARD og MARDER (148-kl.). Glückstadts daglige maritime islet udgøres af 2 marineinfanteribatalioner, hvis opgave primært er nærforsvar af maritime landinstallationer.

Fredag aften var 1. Marinesicherungsbatallion vært ved et kort grill-party, før byen bød til officiel reception på det smukke gamle rådhus. Traktementet bestod bl.a. af de - også udenfor byen - nok så berømte, Matjessild. Aftenen blev afsluttet på torvet foran rådhuset med en "Grosser Zapfenstreich", hvilket vil sige en militærparade/- fakkeltog med tambourkorps. En meget flot og spektakulær afslutning på dagens program.

Lørdag var der "åbent hus" om formiddagen. STØREN afsejlede ved højvandets indtræden søndag eftermiddag med kurs mod Nordsøen. Forud lå nogle dages patrulje, der bl.a. skulle

bringe STØREN ud forbi de danske off-shore installationer for første gang.

På tredje operative togt opnåede STØREN endnu engang den glæde at skulle vise skib og besætning frem i udenlandsk havn. I dagene 17.

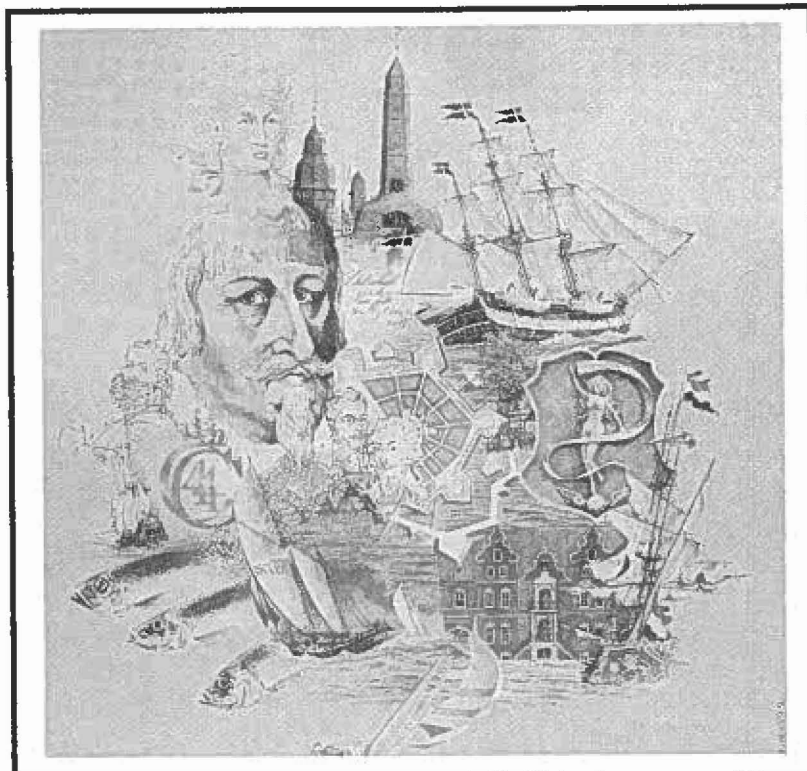
- 20. juli anløb STØREN Zebrugge for at deltage i "De belgiske Flådedage 1992". Et "åbent hus-arrangement", hvor alle dele af Den belgiske Flåde blev vist frem for offentligheden. Udover STØREN deltog flådeenheder fra Tyskland, England, Holland, Frankrig og Portugal.

Det altoverskyggende program punkt var

"åbent hus" fra tidlig morgen til sen aften. Op mod 70.000 besøgende gæstede flådebasen i weekenden, hvoraf ca. 4.500 nåede forbi STØREN. De mindre program punkter omfattede diverse receptioner og sportsarrangementer. I fodboldturneringen kunne STØREN desværre (og som forventet) ikke leve op til Europamestertitlen. Til gengæld blev STØREN præmieret som det mest underholdende hold. Programmet levede rige muligheder for at besøge udenlandske kollegaer og den meget smukke middelalderby Brugge.

Undervejs hjemover gennemførte STØREN en mindre serie af øvelser med den hollandske minejager ALKMAAR, hvormed weekenden blev afsluttet med passende alvor.

(STØREN)

Jubilæumsplakaten

STØREN ADOPTERET AF SKIVE

STØREN ved kaj i Skive (April 1992) Foto: STØREN

Hovedbegivenheden på 4. operative togt var adoptionsbesøget i Skive. Begivenhederne startede allerede ved STØRENS anløb af Aalborg fredag den 11. september om morgenen, hvor 18 gæster gik om bord for at sejle med til Skive. Efter passage af Løgstør Grunde fik gæsterne lejlighed til at afprøve STØRENS automatiske manøvresystem (STL-SCSS) under forsøg på at samle et bjærgemers op.

STØREN ankom til Skive fredag eftermiddag. Programmet stod først på pressekonference om bord og virksomhedsbesøg ved Hancock Bryggeriet, der iøvrigt leverer STØRENS egen øl "STØR PILS". Senere på dagen var der modtagelse af STØRENS besætning i marineforeningen, der fik overrakt navneskiltet fra byens tidligere adoptionsskib, NAJADEN.

Lørdag var den officielle adoptionsdag. Den startede med, at besætningen anført af Søværnets Tamburkorps marcherede gennem Skives gader til det gamle rådhus. Her underholdt så korpset med musik og sang før besætningen gik ind på rådhuset. Tamburkorpsset fortsatte herefter en tur rundt i byen. På rådhuset blev besætningen modtaget af borgmester Johan Stavnsbjerg samt medlemmer af byrådet og de kommunale chefer. Efter selve adoptionsceremonien spadserede alle ned til STØREN, hvor der var dækket op til reception. Eftermiddagen

bød på show- fodboldkamp mod Skive Kommune, Teknisk Forvaltning samt efterfølgende afslapning i Badeland. Lørdag aften var byen vært ved en meget hyggelig og underholdende middag i Skivehallerne.

Søndag formiddag var der inviteret til børneparty om bord, hvilket udviklede sig til et noget større arrangement, da forældre og søskende også ville være med. Arrangementet stod ellers på gummibådsture, rundvisning i hele skibet samt servering af pølser og sodavand. Om eftermiddagen var der "åbent hus" om bord, hvor ca. 1800 skibonitter lagde vejen forbi. I forbindelse med arrangementet gennemførte Søværnets Flyvetjeneste en rednings- demonstration med LYNX-helikopter efterfulgt af musikalsk underholdning på kajen ved Skive Pigegarde.

Søndag aften var STØREN endnu engang vært ved en lidt større reception for 50 gæster. På grund af det kølige efterårsvejr blev den afholdt i befalings- og mandskabsmesserne.

Mandag morgen var havneudvalget inviteret til morgenbord med henblik på en debriefing af weekendens program, hvilket alt i alt med sikkerhed var gennemført med stor succes.

Herefter afsejlede STØREN med kurs mod Løgstør og Limfjordens snævre, læge vand.

(STØREN)

PETER TORDENSKIOLD I AALBORG

Lørdag den 23. maj ankom korvetten PETER TORDENSKIOLD til Aalborg. Vejrguderne var venlig stemt, så i strålende sol, med sydlandske temperaturer tog byen og ikke mindst marineforeningen imod det grå skib.

Aalborg var opsat til fest. Karneval, jubilæum, besøg af regentparret om bord i kongeskibet DANNEBROG, indvielse af Marine- og Søfartsmuseum o.s.v. - listen over begivenheder for weekenden var lang.

Lørdag eftermiddag havde marineforeningen inviteret vagtfrit personel til komsammen i marinestuen. Og det er vel nok en marinestue, de med rette kan være stolte af i Aalborg. Alle mand, der ikke var på vagt, mødte op til et par gode timer, som oven i købet omfattede en rundvisning i det nye Marine- og Søfartsmuseum. Senere på dagen modtog PETER TORDENSKIOLD en lang række gæster til "beer-call" om bord.

Søndag morgen ankom DANNEBROG til Aalborg. Byen, som natten igennem havde svinget til sambaens rytmer, var blevet rengjort og ryddet, så de mange morgenduelige, der kom for at modtage kongeskibet, mødte en forbilledlig ren by.

På PETER TORDENSKIOLD stillede besætningen til paradering, og under artilleriofficerens kommando, modtog regentparret om bord i DANNEBROG korvettens honnør.

Søndagen bød på solskin og temperaturer, som vi sjældent oplever på disse breddegrader. Eftermiddagens indvielse af Marine- og Søfartsmuseet blev da også en lun oplevelse for de inviterede, der overværede Hans Kongelige Højhed Prins Henrik foretage den officielle åbning af museet, der blandt mange andre ting, rummer to af søværnets tidligere enheder i et for dem pudsigt miljø. De står begge to, fuldt udrustede på en græsplæne! Både lørdag og søndag var korvetten åben for offentligheden, og interessen for den sjældne gæst, der endog stammer fra byen, var stor blandt Aalborgs borgere.

Efter en weekend fyldt med oplevelser og indtryk, afgik PETER TORDENSKIOLD mandag morgen fra Aalborg med en lige så festlig salut fra marineforeningen, som var blevet skibet til del ved ankomsten.

(PETER TORDENSKIOLD)

OLFERT FISCHERS ADOPTIONSBE- SØG I KALUNDBORG

OLFERT FISCHER var i weekenden 25. - 28. september på adoptionsbesøg i Kalundborg. Det var det første besøg siden 1988, idet korvetten bl.a. havde været forhindret af operationerne i Golfen. Således var gensynsglæden stor, da OLFERT FISCHER en solbeskinnet fredag eftermiddag anløb Kalundborg vesthavn, hvor borgmesteren, politimesteren og havneledelsen, akkompagneret af Kalundborg Musikskoles orkester tog imod.

Efter ankomsten var Chefen for OLFERT FISCHER til modtagelse hos borgmesteren og politimesteren. Om aften afholdtes cocktailparty om bord for indbudte gæster fra byen, som nød kabyssens specialiteter.

Lørdag formiddag lagde det travle program ud med en byvandring anført af en særdeles veloplagt guide fra byen. Samtidigt fik børn fra lokale handicaphjem en stor oplevelse ved at besøge korvetten. De handicappede børn sluttede deres besøg af med et traditionelt trakte-ment bestående af pølser og kakao.

Lørdag middag musicerede Søværnets Tamburkorps i byens gader efterfulgt af et imponerende tattoo på kajen foran skibet. Tattooet gennemførtes samtidigt med offentligt besøg om bord, så de mange gæster fik ekstra krydderi på dagen.

Af andre arrangementer lørdag kan nævnes en meget festlig travaljerokonkurrence mod roklubben. Om aftenen dannede nyindviede lokaler i Kalundborghallen rammen om Kalundborg by's officielle middag. Her var repræsentanter fra bystyret værter for 20 af OLFERT FISCHERS besætning. Dette foregik i en hyggelig

atmosfære, og der blev spurgt ivrigt til besætningens oplevelser i Golfen.

Søndag formiddag var der fodboldkamp mellem OLFERT FISCHER og et hold fra Kalundborg Kommune. Kampen blev vundet af OLFERT FISCHER, men "tredie halvleg" endte vist uafgjort.

Kalundborg Marineforening holdt åbent hus om formiddagen for besætningen. OLFERT FISCHER gengældte ved at holde frokost i sergentmessen for indbudte fra Marineforeningen.

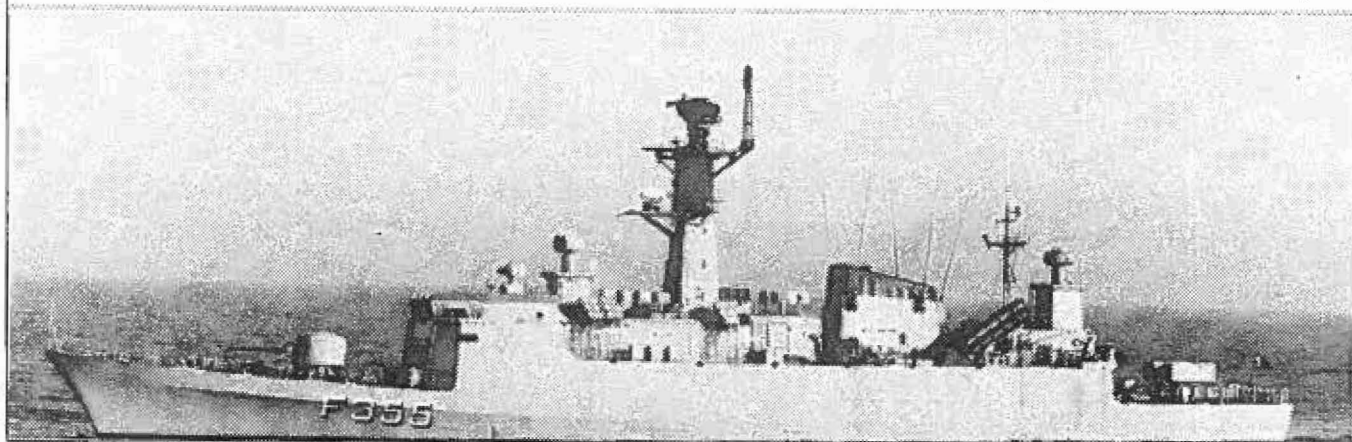
Også søndag var der offentligt besøg om bord. Her var dagens hovedattraktion helikopterdemonstration udført af en LYNX fra Søværnets Flyvetjeneste. Senere søndag eftermiddag afholdtes tovtrækning på kajen til megen moro for de mange fremmødte på tilskuere. Desværre tabte OLFERT FISCHERS hold til de mere veltrænede lokale hold, som gennemgående var i en tungere vægtsklasse.

Af andre arrangementer kan nævnes besøg på Kalundborg Langbølgeradio samt rundvisninger om bord for indbudte fra politi, Falck, brandvæsen, Asnæsværket og den stedlige sejlklub.

Mandag formiddag afgang OLFERT FISCHER fra Kalundborg efter et særdeles veloverstået adoptionsbesøg. Mange kontakter til forskellige dele af det lokale samfund var blevet skabt.

Besøget var fra alle sider godt organiseret, og det havde stor bredde i de gennemførte aktiviteter.

(OLFERT FISCHER)

MARINEFEMKAMP - DANSK VERDENSMESTER

Danmark har fået en militær verdensmester i sømandskab.

I San Diego i Californien, hvor Danmark havde sendt en delegation til de årligt tilbagevendende verdensmesterskaber i marinefemkamp, vandt oversergent Kim Berg guld foran USA og Norge. I konkurrencen var der 42 deltagere fra 9 nationer.

-De danske deltagere har stort set alle slået personlige rekorder.

-Det danske holds pointtal er højere end nogensinde før sidste konkurrence.

Delegationchefen rapporterede hjem pr fax den 15. oktober 1992 i høj sol og 28 grader i skyggen.

(Søværnets operative Kommando)

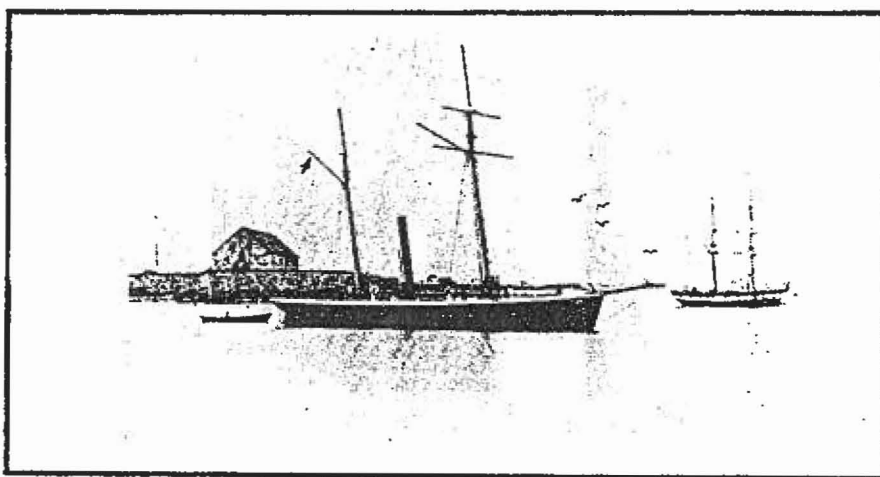
DYBDEBOMBER FRA 1. VERDENSKRIG I SVENSK VRAG OPDAGET AF SPORTSDYKKERE FRA SKAGEN

I en ganske lakonisk meddelelse fra Kattegats Marinedistrikt hedder det den 2. oktober 1992; - der blev den 1. oktober 1992 på positionen 5739Nord 1046Øst bortsprængt cirka 15 dybdebombelignende genstande. Antallet kunne ikke nærmere fastsættes grundet sigten på de 27 meters dybde, hvor bomberne blev fundet, ligesom det heller ikke var muligt at fastslå typen af de fundne genstande. Man formoder dog, at det drejede sig om svenske dybdebomber fra 1. verdenskrig. Bomberne blev fundet sammen med vragele af skibet

GUNHILD, i hvis last bomberne formodes at have befundet sig i ikke klargjort stand. Oplysningerne stammede fra Skagen Sportsdykkerklub, der også havde sørget for en god afmærkning af findestedet.

Optegnelser rekvireret fra det svenske marinehistoriske museum viser, at GUNHILD var en "vedetbåd" (kanonbåd) bygget af jern i 1863. I 1918 den 24. september var skibet beskæftiget med opmålinger og minestrygning i Kattegat, da det kl. 1645 ramte en formodentlig tysk mine på Herthas Flak. Af de 20 ombordværende reddedes 12, hvoraf 10 overlevede.

Minesprængning gav anledning til alvorlige svenske protester overfor Tyskland, som angiveligt havde udlagt miner i et hidtil hemmeligholdt

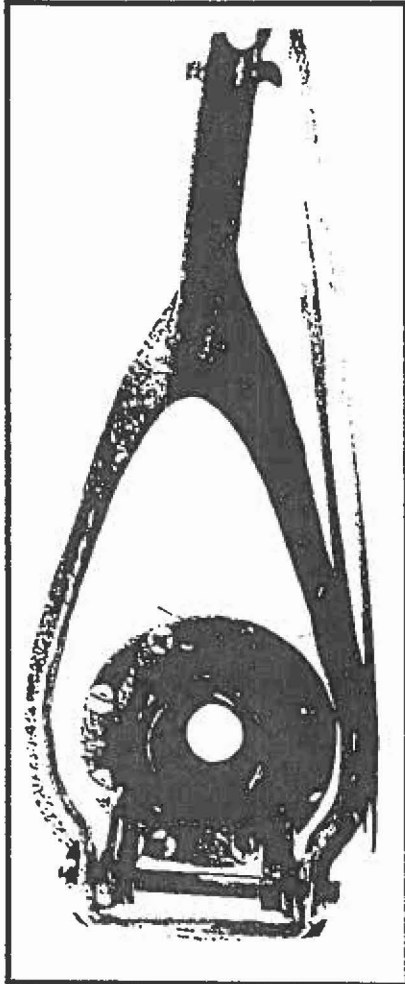

Vedetbåden GUNHILD før den blev minesprængt i 1918

minefelt, der altså nu åbenbares. I Skagens Avis kunne man læse om de tapre unge svenskere, der tog deres ulykke med stoisk ro - også selv om den af byrådet længst bevilligede "sygevojn" (ambulance) ikke endnu kunne sikre

en menneskeværdig transport fra pieren til sygehuset. Venlige borgere bar simpelthen bårerne den lange vej.

Danske torpedobåde deltog i den efterfølgende redningsaktion, og det bemærkes med velvilje fra avisens side, at FLYVEFISKEN ydede ekstra omhyggelig hjælp til de reddede og sårede søfolk.

Metalbeslag bragt op fra vraget - kender nogen dets brug?

Det opbyggelige ved historien er imidlertid, at sportsdykkerne i modsætning til tidligere tilfælde flere steder i landet, har været sig deres ansvar bevidst og samarbejdet med myndighederne, specielt minedykkerne fra Grelshede depotet, som foretog bortsprængningen.

Selv gamle svenske dybd bombes fra

1. verdenskrig er dødsensfarlige at røre ved - også selvom de ikke dengang var gjort klar til kast!

(Søværnets operative Kommando)

MARINEFORENINGENS JULEMÆRKE 1992

Marineforeningen udsender hvert år et julemærke til fremme af sit udmærkede formål, som er gengivet under artikel 5 i dette nr.. I år er motivet tegnet af Kurt van Wowerm og det forestiller FLÅDENS MODELKAMMER på FREDERIKSHOLM. Modelkammeret, som vi bedre kender som Fjernkendingsskolen, er bygget i årene 1892 og 93.

Udsendelsen er ledsaget af en historisk meget interessant tekst, udarbejdet af Kommandør F. Volke, chef for Flådestation København.

(Marineforeningen)

SUNDETS MARINEDISTRIKT ETABLERER TRÆNINGSLEJR PÅ FÆRØERNE

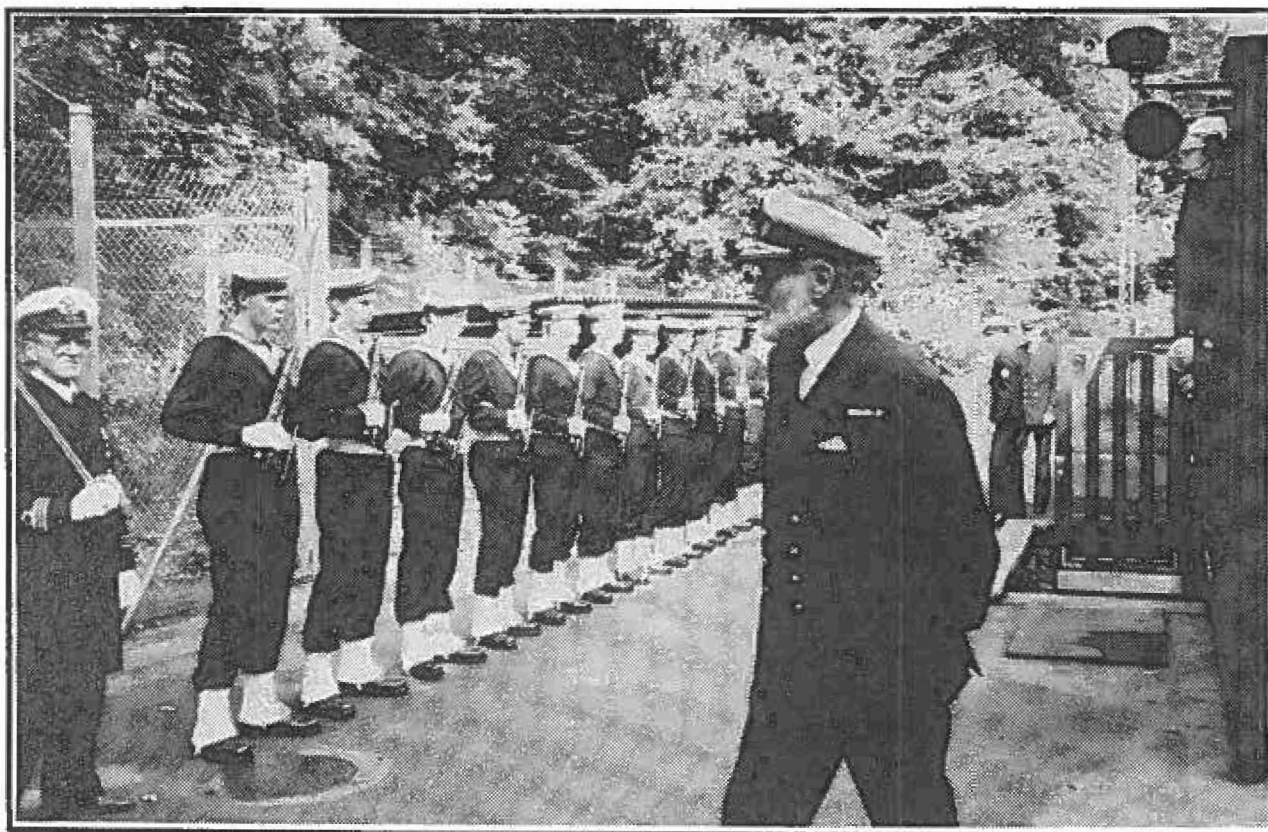
I sidste nr. af Søværnsorientering berettes om søværnsmesterskaberne i fodbold og hvorledes holdet fra sundets Marinedistrikt gik hen og vandt mesterskabet. Her følger så en beskrivelse af årsagen til denne succes, som i virkeligheden bygger på et "transatlantisk" samarbejde, som nok kan været et eksempel til efterfølgelse.

Der var nemlig efter anmodning fra Sundets Marinedistrikt oprettet en træningslejr ved Færøernes Kommando, der afsluttedes med en miniturnering mellem hold fra det stedlige politi,

flyvestation Torshavn og Færøernes Kommando. Det altså frugtbare træningsophold vekslede mellem seriøs træning, sight-seeing og socialt samvær. alle tre ting lykkedes over forventning, måske en del på grund af vejret, der jo ikke altid tillader gennemførelse af alle gode planer lige med det samme der oppe på de atlantiske øer. Om det er dette faktum der spiller ind i forbindelse med det færøske landsholds smukke præstationer i de senere år, skal være usagt. Men det smitter!

Færøernes Kommando/RED.)

SITUATION FRA HVERDAGEN I SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO

Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerer før besøg

SØVÆRNETS KI-MÆRKE PRØVE OG EW-KONKURRENCE 1992

Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformationskursus, afviklede i dagene den 24. - 27 november 1992 kampinformationsmærke

prøve og konkurrence i betjening af elektronisk krigsførelsesmateriel. Som noget nyt blev KI-mærke prøven afholdt på henholdsvis Born-

holm, Flådestation Korsør og Flådestation Frederikshavn. Det var langt billigere, at kontrol-lanterne rejste end selve de mange deltagere. Det bemærkes, at Flådestation Korsør skønt midt i et nærmest uoverskueligt ombygnings-ræs, var i stand til at yde perfekt service i alle henseender under afviklingen af det ret omfattende program.

Det er femte gang søværnet har gennemført KI-mærke prøven, og man kan glæde sig over, at resultatet i år blev bedre end nogensinde før.

Der var tilmeldt 54 deltagere og 47 gennemførte. 17 mærker blev fordelt - to guld, tre sølv og resten bronze.

Guldmærket til marineoverkonstabel K.N.Petersen og T. Munch fra henholdsvis PETER TORDENSKJOLD OG WILLEMOES

Torsdag den 26. november blev søværnets EW-konkurrence afholdt også på Flådestation Korsør. Her var resultatene igen bedre end tidligere.

Nr. et, to og tre blev marineoverkonstablerne K.H.H.Ortmann, NIELS JUEL, P.Olesen, BILLE og M. Serup fra WILLEMOES.

Mærker og præmier blev overrakt straks efter konkurrencerne.

(Kampinformationskursus)

Udgiver: Søværnets operative Kommando, Postbox 483, 8100 Aarhus C
Telefon: 86123099, 86123011-6354. Telefax: 861230-6457.

Redaktion og Lay-out: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven: Kommandør Poul Schriver.

Tryk: Søværnet. ISSN 0907-5038

Indholdet i Søværnsorientering kan frit citeres med angivelse af kilde.